

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KOZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probatum libenter. Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 4-8 r. szombaton este és szombaton este.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.	Felelős szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 4 fr. — kr. Félévre . . . 2 fr. 50 ar. Negyedévre . . . 1 fr. 25 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 59 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlitter soronként 50 kr. Többszöri hírlapjelenléti engedmény.
Kéziratok nem adatkak vissza.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.		Egyes szám ára 5 kr.	

A fuzió és a néppárt.

Ugy látszik, Apponyi békeajánlata képezi azt a jegezedési pontot, mely körül bomlásnak indult párt és parlamenti viszonyaink lerakódni, illetve alakulni fognak. Hogy a bomlási procedúra eljutott a tarthatatlanság állapotáig, bizonyítanunk nem kell. Nemesak a parlamenti, hanem a köz és társadalmi élet magán viseli ennek bélyegét. Apponyi a küzdelmi kormánypárti győzelmek nemcsak törvénytelen, hanem mentelen kioroszakolási módjában keresi a kiélesedett ellentétek okát s eltekint az egyházpolitika által földézett ellentétektől, melyek szerinte nem fognak maradandó nyomokat hagyni maguk után. Ha azonban meggondoljuk, hogy az időközi választásokon, melyekről a diagnózist felvette, a néppárt, az egyházpolitikai ellenzék pártja küzdött, világos lesz, hogy az okok kutatásában megelégedett a másodlagosokkal, a helyett, hogy a dolog gyökerét érintette volna. A néppártiságnak még gyanuja is feszélyezné.

Tagadhatatlan, az általa felpanaszolt állapotokra a választási visszaélések, ezekre ismét a szóban forgott kerületek revizionális törekvései adtak okot. Nincs szükségünk lánckövetkeztetésekre, hogy a szenvedélyes parlamenti viták szülő anyjaként a eszaktornyai, nyitrai és stomfai választásokat nevezhessük. Ezek révén lett alkotmányos életünk az egész művelt világ botrányköve s ezek nyomán fogamzott Apponyi békeajánlatának kiinduló pontja. S ebben érezzük a néppárt legelső hatását politikai közéletünkre. Szereplésével, ha csak passzív is, a néppárt vetette felszínre a választások tisztaságának kérdését s ezzel valószínűleg a fuzió megvalósítását is.

Ha sikerül Apponyiéknak s a kormánypárt vele rokonszenvező töredékének a purificatiót az előadott tervezet tisztaságában keresztül vinni: ezzel meg van téve az elhatározó lépés az egyesülésre. Csak valamelyes tiszta választásokat kapjunk: az uralmom levő rendszer és párt fuzió nélkül nem lesz képes kormányzásra alkalmas többséget fenntartani. Hogy szám és szellemerejével tulsulyban maradjon, meg kell semmisíteni az ellenzék egy tekintélyes részét, minek a fuzió nemcsak

egyedül lehetséges, hanem leghasznosabb módja is. A párt az eszmék elesése nélkül gyarapszik erőben és számban. S a fuzióra soha nem volt nagyobb szüksége a szabadelvű pártnak, mint manap. Ha visszaautsítja Apponyi ajánlatát, már ez ülészekabban oly ellenzék teremt, mely a kilátásba helyezett harezmoddral megakadályozni fog minden komolyabb alkotást. Ha elfogadja, lehetetlenné teszi eddigi létalappját és befogadni kénytelen a felhívító csapatokat.

A két 67-es ellenzéki áramlat bevonása nélkül a többség szerzésére és kormányzásra ma már csak nyitra-stomfai módszerrel vállalkozhatnánk, a mi előbb-utóbb parlamenti despotizmussal vagy forradalmat szülne. Ha Apponyiékat felveszi, hogy mily kölcsönös engedmények árnak, most nem kérdés, egy csapásra könnyíti meg a reá várakozó nagy reform, a közgazgatási államosításának keresztülvitelét s lehetőtlenné teszi a választó kerületekben a néppárt s a 67-es ellenzék esetleges együtt működését.

A néppárt az ily alapon létrejövő fuzió által azonban nem veszít. Apponyival mint ellenzékivel egy sem működhetnék együtt alapvető kérdéseiben. A néppárt alkotmányos alapokon szervezkedik, törvényes eszközökkel küzd, s legylen bár szerinte is szervezkedésnek bármily helytelen oka, alaki jogosultságát megtámadni nem lehet. Kiüdeni nyitl sissakkal ellene: az ellenkező meggyőződés folyománya lehet, de nyitrai és stomfai választásokat csinálni oly erkölestelenség, mely köz- és alkotmányos életünket fenyegeti. Kitűzte tehát a választási törvények revizionjának zászlaját.

Ha a kormánypárthoz való közeledésének első ára ez elvnek általánosságban való életbeléptetése lesz: a néppárt nyert akcióképességében. Nem lehetjük Apponyiról, hogy megkezdett akciója csupán a jelen parlamenti pártok s nem a tiszta alkotmányosság érdekeinek megóvására irányulna. Ez esetben pedig engednie kell Bánffy-nak a néppárttal szemben begombolódzott liberalizmusából. Erőszakoskodása által ingatta meg maga alatt a talajt, annak folytatásával lehetetlenné teszi azt.

Bármiként s bármily alakban jöjjon létre a 67-es pártok egyesítése, sokáig már nem káshetik; annak leghatalmasabb

ringója a néppárt által alkotott új politikai helyzet lesz. A túlzók véd- és dacszövegetének a néppártor minden áron kürtani nem sikerült, meghúsitorta kiunt a választó közönség igaz meggyőződésből fakadó lelkesedése, a házbam az ellenzék romlatlanabb érzékü része, S hiába állítja Apponyi, nem fog magától kimulni, kopogtat a politikai élet kapuján s behosátást kíván. A legközelebbi általános választások alkalmával mintegy 100 kerületben a győzelem reményével száll küzdelembé. S ha teret foglal, az csak a létező pártok, első sorban a kormánypárt rovására történik, melynek vele szemben előbb-utóbb el kell fogadnia az eredménnyel kecsgetető küzdelem egyedüli módját, az ellenzéki pártok fuzió alakjában való bevonását.

S ez lesz a néppárt második eredménye, ha a jelenlegi mérsékeltebb szellemü s tisztább liberalizmusu 67-es ellenzék befogadására szorítja a többséget s ezzel utlapit köt a természetellenes Justh-Eötvös szövetségesekek s talán egy esomó kormánypárti radikális talpa alá.

Eljön az idő, midőn rendszerváltozást hoz a néppárt most esirázó mozgalmá.

BELFÖLD.

— A néppárt újabb diadala Vasme-gyében. Annak idején említettük, hogy a Lékán megéjtett megyebizottsági tagválasztást a bíráló-választmány azon okból semmisítette meg, mivel a választás napja annak idején Alsó-Szénégető községben kihirdetve nem lett. Az új választást a vármegye alispánja e hó 15-ére tűzte ki s a mondott napon példátlan érdeklődés közepette folyt le. Beadatott összesen 383 szavazat, a miből Peham Vinceze pürgölini plebánosra 284, Wallner József nagy-pösei plebánosra 281, Hollenthoner István lékai pékmesterre 287 és Schermann János nagyiróti korszmárosra 243 szavazat jutott. Tehát a néppártnak mind a négy jelöltje igen nagy szótöbbséggel megválasztatott.

— Az elégedetlen protestánsok. Em-lékezni fognak olvasóink, hogy mi megjósoltuk, mily keservesen meg fogják bánni a protestáns papok az egyházpolitikai reformok támogatását. Jöslásunk hamarabb bevált, mint sem hittük volna: a protestáns alapság kezdí észrevenni, hogy a polgári házasság és az állami anyakönyvvezetés mellett híveik vallásos buzgalma fagypontra súlyedt s az ő álluk fel fog kopni. Fogták magukat a lutheránusok és Radó Kál-

mán titkos tanácsos és Baltik Frigyes szuperintendens által memorandumot adtak be a miniszterelnöknek, melyben kéri, hogy az ág. evang. egyház eddig élvezett 74 ezer frt szubvenzióját emeltesse föl 400.000 frtra. Kiváncsiak vagyunk, hogy derék lutheránus atyánkfiai megkapták-e azt a csinos borraalót „szabadelvőségükért”?

— Néppárt-ellenes kirohanást rendezett a képviselőház hétfői ülésén egy ismert és egy ismeretlen honatya. Az előbbi Eötvös Károly, a kin már nem csudálkozunk az utóbbi Sréter Alfréd, a kin még nincs mit csudálni, mert a világtörténelem csak annyit tud felőle, hogy aljegyző volt Négrádmegyében és a szabadelvűi pártban stéberkedik. A kirohanások czélja az volt, hogy Apponyit néppárt-ellenes nyilatkozatra bírják. Eddig még nem érték el czéljukat. Azokkal a bormirt vádakkal, melyeket felhoztak, hogy a néppárt a békét feloldja és a nemzetiségekkel paktál, nem érdemes foglalkozni, kivált ha Eötvös-főle igazmondó és Sréter-főle nagytelektélyű férfiak szájából erednek.

— A helygii költségvetés tárgyalásának kiemelkedő mozzanatát képezi Egron Gábor keddi beszéde. Hatalmas argumentálásal bizonyította be, hogy a mai közigazgatás nem való másra, mint a népakarat nyilvánulásának megállítására. A nép ki van szorítva a közigazgatás szervezőiből és panaszaikat süket fülekre találják. Beszéde folyamán elutasította Apponyi békeajánlatát, mondván, hogy azokat a férfiakat, kik a mostani kártékony rendszert szolgálják, el kell távolítani. Szavait saját pártjára ekeözve, így fejezte be: „Kicsi ugyan a hajó, de nagy az elszántságunk, bizunk önmagunkban, hiszünk Istenben!”

— A községek túlterheltsége. Egyre szaporodik ama községek száma, melyek kénytelenek jogadójukat felmeneli az állami funkciók költségei miatt. Így legújában Csongrádmegye községei feliratban fordultak a képviselőházhoz, hogy az egyházpolitikai reformtörvények miatt felmerült funkciók költségei vétsenek le a községek válláról s nyeljék felezetüket az állami budgetből.

— Nem kell a farmatring. A városi és falusi jegyzők kezdenek szabványolni az anyakönyvezési díjszégéből. Ez azt jelenti, hogy a néppárt nem veszi be az új

rendet, másrészt meg súlyosan érik az állam által potom díjazásért nyakukba vett teendők súlyát. A kibon van egy kis önállóság, mind a városi, mind a falusi anyakönyvezés, de az anyakönyvezés, mint helyettes, dr. Hirling Ádám és Mehrwerth Sándor lemondtak tisztségükről, lemondásukat azal indokolván, hogy jegyzői teendők mellett az anyakönyvezési ügyek elintézésére nem képesek. A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 14-én tartott ülésén tárgyalta a lemondást, melyre nézve elhatározta, hogy Szegrádon külön állami anyakönyvi hivatal rendezése érdekében felterjesztést intéz a helygminiszterhez.

A megyék teendője a néppárt ügyében.

Az egyházpolitikai újítások villámgyorsan teremtették meg a néppártot; oly rohamosan fejlődött a párt, mint az a fiu, a kiről a francia akadémiaának 1729-ből való írásai említést tesznek, a ki már hét éves korában 168 cm. magas volt, a szakála is már uftó, a hangja is már megvastagodott, száz kg.-ot föl tudott már emelni a vállára; oly gyorsan növekedett a párt, mint Ninivében Jónás prófétaának sátra előtt a borostyán, a hedera; . . . meglopte a világot, ingeműt orbis és arra a tudatra ébredt Magyarország, hogy ince egészen néppártivá lett.

Gyönyörűséggel legeltetjük a szemünket a gyors növevő pártot. Örmünk telik benne. Csaknem azt hinné az ember, hogy minden rend és szokás ellenére ugrás történt a természetben. ha a gyors fejlődésnek a párt elveiben nem látjuk az alapfőteleteit. Még alig hogy egy éves és már is országos párttá nőtte ki magát. Kiáll a küzdőterre, harcol mint egy oroszlan, mint egy Aetius és a dicsőségesen megvívott csata után kiált, hogy Aetius sántít. Felső teste hibátlan, remek, de a lába nem olyan, mint a milyennek kellene, hogy legyen. A felsőházból nőtt lefelé a párt és lenni még nem tökéletes.

A megyékben, a kerületekben, a köz-

ségekben még nincs meg a kellő szervezete a pártnak.

Divide et impera! — mondja a latin. Nekünk is részenként kell a néppártot szerveznünk. A kormánypártnak igaz, ahg vannak megyei körei, de nem látjuk-e, hogy a hivatalnoki kar a főispánnal az élén valósaos megyei banderiuma a kormányynak? Nem volna szabad ennek így lennie, de sajnos, így van. A nemzeti és a függetlenségi párt sem mulasztotta el soha a megyei szervezkedést ott, ahol elveik számára jó talajt tudtak. A néppártúra nézve pedig a megyei népkörök létezésüket képeznek, mert csakis mint acies bene ordinata léphet föl tekintélyvel és eredménnyel. Pozsony megyében megvan már a megyei szervezete a néppártnak és mégis sajnálatra méltó fejtelenség uralkodott a stomfai választásnál, mert Ótocska, megyei elnök, mint képviselőjelölt távol tartotta magát a választást ellenőrző bizalmi férfiakat előtte való késő este állapították meg és fölvettek olyant is, kire vonatkozólag kétség nyilvánult, vajjon eltagadja-e a megbízást. Ez a bizalmi férfiú már megförtént a jelölés. Hát hogyha meg nem jön vagy nem akar bizalmi férfiú lenni, milyen kapkodás lett volna még akkor?! Oh, buzgóságban és lelkesedésben nem volt hiány, de épen ezeket nem szabad eltevesérelnünk. Senki sem mert intézkedni, rendelkezni, mert nem volt meg a szükséges küldetés. „Quomodo vero praedicabunt, nisi mittantur?” Ott állott a hitvalló sereg vezér nélkül. Tessék meghinni, ennek a körülménynek is van része abban, hogy a kormánypárt oly kegyetlenségekre mert vetemedni. Remélhetőleg másképcu folyt volna le a hírhedt választás, ha lett volna egy tapasztalt, jártas valaki, a ki a párt nevében beszélhetett és cselekedhetett volna. Ilyesmi történik Pozsony megyében, a

TÁRCSA.

Nők a politikában.

írta: gróf Bethlen Miklós.

Nemcsak a művészetben és tudományban, hanem a politikában is megnyilatkozik a nemzeti karakter az ezelő vezető módok megválasztásában, még a nőknél is.

A francia nő a politikában behalózza politikai ellenfelét: megkísérti, hogy társadalmi uton tegye ártalmatlanná: oly helyzetbe hozza a politikust, hogy mint gavallér ember bizonyos tekinteteket tartson szem előtt s ha egyáltalán lehetséges, némaságra kényszeríti ellenfelét.

Egészen másképc jár el a politikában a német nő. Becsületos politikát követ: utján egyenesen halad s a saját személyét lehetőleg háttérben tartja, egy férfit, esetleg a férjét tolja előre, hogy ne mondhasák róla, hogy a házi teendőket feláldozza a politikának.

A magyar nő nem él ilyen elővigyázat-tal. A magyar nők, ép úgy, mint az oroszok, szenvedélyesek és bersületesek a politikában. Cselekedeteiknek minden következményét elfogadják: ráadván fejüket a politikára, többé már sem nem feleségek, sem nem anyák, hanem egyedül és kizárólag honleányok.

Z. Ernő grófnak, ki a negyvenes években főispánkodott az egyik megyében, francia fele-

sége volt. A gróf a konzervatív elvekhez szított, a megye ellenben liberális volt. Az olykülönbségből természetesen sürölődások támadtak: a viszony a főispán és a megye közt egyre feszültebbé vált, úgy hogy a gróf végre majdnem kizárólag falusi birtokán tartózkodott s csak kivételosen érintkezett a megyei urakkal.

A grófnő foglalkozott a politikával és tanácsokat adott férjének, miként állithatja helyre a békét a megyében. A gróf a tanácsokat ezzel az állandó megjegyzéssel utasította el: „Te nem ismered a magyar viszonyokat; nem is tudhatod, hogy kell bánni a magyarokkal; Franciaországban volna értelme a te fogásaidnak, itt azonban az ellentéteket még jobban kiélesítének.”

Egy napon a megye küldöttségét menesztette a főispánhoz, hogy a megye panaszaikat tudomására juttassa. A gróf értesítve lett a küldöttség jöveteléről, de elutazott hazulról, hogy a küldöttség megérkezésénél távol legyen.

A megyei urakat a főispán távolléte nagyon föllingerelte s néhány szabadabb száju nemes oly módon adott kifejezést nem tetszésének, hogy a terem, a melyben voltak, szinte megrendült. A grófné meghallotta a lármát s midőn annak okáról értesült, felnyitatta az összes ajtókat és hirtelen megjelent a küldöttség előtt. A megyei urak meghajtották magukat, miáltal a grófné az ajtóban háromszor mélyen meghajolt, s aztán előlépve, német nyelven, francia kiejtéssel a következőket mondotta:

— Kedves deputáció! Köszöjék az Istennek, hogy oly homme si distingué (művelt ember) a főispánunk, mint az én férjem.

Ezt oly kedvesen és annyi bájjal mondotta, hogy az urak hangos „éljen”-be törtek ki, mire a grófné meghívta őket ebédre. Se szeri se száma nem volt a toasztoloknak. A grófné a zongorán magyar dalokat játszott s a kastély a vidámságtól visszhangzott.

Ettől az időtől kezdve a gróf, ha nem is „Isten békében,” de türelhető viszonyban élt a megyei urakkal.

Midőn felesége előtt csodálkozását fejezte ki, a grófné azt felelte: „Nincs komolyabb, mint a magyarokkal bánni: a legvadabb gentyrit is meg lehet szelidíteni horral, tánczozal és kártyával.”

Reuss herczegnek, az egykori bécsi német nagykövetségnek a felesége a szász-wormari nagyherczegnnek az unokahuga. „Politikai asszony,” ki férjének nagykövetségi működése alatt a kuliszák mögött politikai tevékenységet fejtett ki, melynek eredményei a szláv érzelmi udvari köröknek oly sok keserű órát szereztek. Végül is ő volt az oka, hogy Reuss herczeg, a hármasszövetség oszlopa, kénytelen volt bécsi állását elhagyni.

Mikor II. Vilmos német császár Bismarkkal szakított, kivitte, hogy Bismarkot nem fogadták a bécsi Hofburgban; de egyuttal megparancsolta Reuss herczegnnek, hogy a német követség palotája is zárva legyen Bismark előtt.

A nagykövetség felesége ezen megbotránkozott és férjének, a ki Karlsbadba akart utazni, hogy az események elől kitérjen, azt mondta:

— Itt maradj: Reuss herczeg Németországot szolgálja, de nem adhatja oda magát eszközül a német császár privát bosszújához.

stomfai kerületben, ahol az emberek csak úgy dagadoznak a néppárti érzelmektől. Ha a zöldellő fán ezt mivelik, a szárazzal mi fog történni?"

Ugyanebben a megyében történt, hogy nem régen megtartották a közigazgatási bizottsági gyűlést, amelyen szóvá is tették a stomfai választást és amelyen újra megválasztották hat évre azokat a megyei hivatalnokokat, akik visszaéltek a rájuk ruházott hatalommal, csakhogy Latkóczy államtitkár mandátumhoz jusson. A néppárti bizottsági tagok többségben vannak, de nem jöttek össze, mert nem volt esatater. nem volt rendező. Ha bizalmas főlőljia őket a vezér, hogy csak tessék ám eljönni, mert döntő csatát fogunk vívni és pedig kilátással a győzelemre, bizonyára mind elmentek volna azok, akik így a siker reménye nélkül odahaza maradtak. Hiszen csaknem mind ugyanazok a bizottsági tagok vannak most is itt, mint Zichy József gr. idejében, kivéve talán a sorra bukott szolgabírákat.

A megyei, illetőleg kerületi főnökök majd kiterjesztik azután gondoskodásukat minden egyes községre, érintkezhetnek a községi vezérégyenlőségekkel és tolyton éleztethetik azt a tüzet a lelkesedésnek, amely táp hiányában gyengülne. Ha kevés az emberünk a községben, oly kevés, hogy korré nem alakulhatunk, annál nagyobb figyelemben, buzdításban részesítendők, mert egymagukban a külső veszedelmeknek is jobban ki vannak téve, mint akik egyesült erővel verhetnek vissza minden támadást. Könnyű megtörni az egyes vesszőket, míg a vesszőnyaláb ellenáll az erőnek, az erőlködésnek. Kicsinyelnünk nem szabad egy embertől sem, mert egyes szavazatokból dől el, ki lesz a képviselő.

A török időkben a megyék, az egyes várak verték föl a pogány ellenséggel a küzdelmet, visszatartották határaik között

a mohamedánokat és előkészítették a teljes felszabadulásnak az útját. Ma, hogy az egyház, a vallás területére berontottak az illetéktelen elemek, ma is ugyanaz a feladat hárul a megyékre.

Dr. Patátsy.

Rágalmazott kath. olvasókör.

Helybeli laptársunk, a „Sz. és V.” e hó 18-iki számában egy hír jelent meg, mely a dunaadonyi kath. kört felekezeti izgatással vádolja. E hír czífolatán egyszerre négy különböző kézbe érkeztek hozzánk nyilatkozatok, melyek a leghatározottabban ellene mondanak a közlemény állításainak. Lényegileg azonosok lévén a nyilatkozatok, csupán az egyiket adjuk a következőkben:

Válótlan, a nevezett lap azon állítása, miszerint a volt dunaadonyi népkör a Zichy Nándor gróf kegyur kívánságára alakult volna át kath. népkörre. A kegyelmes ur ily hangu ajánlatot soha sem tett, — hanem igenis maguk, a népkörnek vezető tagjai önként a saját kezdeményezésükből határozták el, hogy a már úgy is pangásban lévő népkört átalakítják kath. népkörre, s abba új életet üntenek. Így keletkezett a most már 108 tagból álló dunaadonyi kath. népkör — a mely mint ilyen nyerte már a Zichy Nándor gróf azon nagyvelikü ajánlatát, mely a kath. népkör számára a tavaszra egy kellemes otthont akar teremteni.

Válótlan azon állítás is, miszerint a volt népkörben bizonyos egyének vallási izgatást támasztottak. Miért nem nevezi meg őket a rossz akaratu és elfogult cikkezé? Végre nem igaz, hogy a kör keletkezése bármilyen módon a régi békét megbontotta volna. Mert a mint a budapesti polgárok között a békét nem bontja fel az országos érte hirdett protestáns bál, és protestáns árvaház, úgy az adonyi polgárok között sem okozott zavart a kath. kör keletkezése sem, legfeljebb egy pár más vallású egyének okozott némi kényelmetlen helyzetet, bár alapszabályai értelmében a kör bármilyen vallású polgárokat, mint vendégeket azután is szívesen fogad.

„L'homme propose et la femme dispose.”
Ember tervez, aszony végez.

A német nagykövetség kapuja föltárult Bismark előtt. A hercegnő pedig felkereste Bismarkot a Pálffy-féle palotában.

Este megjelent a kiállításra a Práterben, abban az időben, midőn Bismark is ott járt. Együtt hallgatták a Schumacher-féle kvartettet, s midőn az véget ért, a hercegnő felkelt, a község szemelattára oda ment Bismarkhoz, melléje ült s bizalmasan társalgott vele.

Még ez nap levelet írt aztán nagybátyához, panaszkodván a német császár zsarnoki eljárása ellen.

A nagyherceg is dühbe jött s Bismark számára az ismert jeni demonstrációt rendeztette. Reuss herceg azonban a császár előtt kegyvesztett lett s állomását el kellett hagynia.

Midőn megkísérelték a hercegnőt kien-gesztelni, azt válaszolta: „A német császárnak nincs szüksége önértetes emberekre; a császár azt hiszi, hogy a ki Németországot szolgálja, az egyszermind az ő szolgálja is. Reuss herceg azonban csak a hazát szolgálja, melynek első szolgálója a császár.” E kijelentéssel hev-g-ződött Reuss herceg pályafutása.

De térjünk vissza a magyar politizáló nőkhöz. Nemrég halt meg elhagyatva és elfeledve Debreczenben Mikó-Bethlen Réza grófnő, a magyar emigráció egykor leghiresebb ügynöke.

Életét és szabadságát kockáztatta Magyarországot felzabadításáért az osztrák iga alól.

Az 1857-ik évben Párisban lakott és az

emigránsokkal főként — Almássy Pállal — összeköttetésbe lépett. Ő volt az, ki az emigráció és az otthoni hazafiak között az érintkezés fonálát fenntartotta. Később, midőn Almássy hazament, ő vitte Almássy leveleit Párisba s onnét a válaszokat Magyarországra.

Az osztrák rendőrök mindig a leggorombább volt a világon, de szerencsére egyszerű-mind a legügyetlenebb.

Akkor vált veszedelmessé, ha valami ostobaságot követett el, mert olyankor dühös és kegyetlen volt, hogy ostobaságát ellepje.

Ki volt adva a rendelet, hogy Mikó Rózát el kell fogni, a mint megint fontos levelekkel jön haza. Körülvették kémekkel. A vasuti kocsiában, a hol utazott, a vendéglőben, a hol étkezett, mind titkos rendőrök figyelték rá. Egy napon az asztalnál két nyugalmazott osztrák hivatalnok közé került, kik társalogni akartak vele, de a grófnő semmi feleletet nem adott.

— Talán rosszul érzi magát? kérdezte az egyik.

— Igen; migrénem van s úgy érzem magamat, mint Krisztus a keresztén. (Két later közt)

— Entre deux larrons! (Két lator közt) mormogta az egyik vendég az asztalnál, mire általános derültség támadt. A kém azonban sietett elinálni.

Képzelné lehet, hogy a szegény grófnő a határon mily kutatásoknak volt alávetve. De azért sikerült neki iratát mindig elrejtetni. A vékony papír-szeleteket gyakran a fehéreműk behajtásába varratta, máskor pedig ruháinak szegélyébe. Az is megtörtént, hogy az iratokat egy udvariaszkodó kémnel — annak tudtán kívül — csempésztette be.

A megrágalmazott katolikus népkör e hó 19-én tartotta meg alakuló közgyűlést 108 taggal. Megválasztották a következők: Védnök: gróf Zichy Nándor; egyházi elnök: Köller János apát; alelnök: Csengedy Gyula káplán. Világiak: elnök Kapácsy Jenő, alelnök Frey János, titkár Baják István, pénztáros Pável Mihály, könyvtárnok Müller Ede, gondnok Törzsök Antal. Választmányi tagok: Bernsdorfer József, Takáts József, Grósz Mátyás, Sulyok Mátyás, Pajer János, Lenk Béla; póttagok: Nagy Károly, Pável Mihály; számvizsgálók: Arvay István és Schmidt János. A gyűlés példás rendben folyt le.

A magyar érzés.

Egy helybeli társaságban szó volt arról, hogy a magyar főri családokban nincs meg az igazi magyar érzés, ellenben hatalmasan lüktet a Mózes vallású polgártársakban.

Két kis történetet fogok elmondani. A morált beülük vonja le ki-ki magának.

I.

Öt év előtt, a párisi Lamoureux koncer-tek egyikén érdekes öreg ur ült mellettem. Igazi keleti típus, hamisítatlan ókori vonásokkal, minőket csak Kelet-Rumélia spanyol sziddi közt lehet találni. De élenksége és modora egészen párisias volt. Egész odaadással és lelkesedéssel hallgatta a kiváló művészeket. Szünetekben szóba állottunk, sőt be is mutatkoztunk egymásnak. Neve élenken meglepett, mert én spanyol hangzású nevet vártam, ő pedig a nálunk sem szokatlan Fürst nevet mondá.

— E néven vannak ism-rőseim hazámban, mondám az öreg urnak.

— Hová való ön?

— Magyarországra.

— Én is onnan jöttem...

Ránéztem s kezdett érdekelni ez a Veres-esagin esetére méltó patriarcha faj, mely oly közönyösen veti oda honfitársi voltát. Még a koncert alatt meghívott magához. Belleville külvárosba, hol paszománt gyára van.

— A tiám érkezik meg holnap, szeretném bemutatni önnek, mondá felesíllámló szemekkel.

Nagy társaságot találtam másnap a villaszerű épületben, hol az öreg ur nyájasan fogadott.

A vasutikocsiban egy alkalommal egy ismert rendőrtisztviselő beszélggett a grófnővel, midőn Párisból Pestre ment.

A grófnő egy remek albumot mutatott neki, a melyben képek voltak.

— Arra kérem önt — szólt a grófnő utársához. — hogy a határnál vegye ezt az albumot magához. A finánczok a vizitációnál tönkre tennek a képeket. A galáns rendőr-kém teljesítette a kérélmét s az albumot a határon átérve visszaadta a grófnőnek.

A titkos levelek a képek mögött voltak, oly ügyesen elrejtve, hogy lehetetlen volt szabadszemmel felfűdözni.

A grófnő elfogatására már ki volt bocsátva a parancs, midőn Schmerling visszalépett és Majláth lett az udvari kanczellár; a grófnő meg volt mentve, s többet nem törődtek utazásával.

A kiegyezés után Debreczenben lakott; miután vagyonát politikai dolgokra áldozta, abból a kis évjáradékból kellett élnie, melyet Almássy rendelt számára.

Egy angol nő, kinek elmondtam Mikó-Bethlen grófnő életétörténetét, a következő véleményt mondta föléje:

„Ez a nő dicsőségére válik Magyarországnak. A világ minden országában vannak hazafias nők, kik készek hazájékért meghalni; de hogy egy grófnő kitette magát az osztrák rendőrség brutalitásának és megkockáztatta, hogy nyilvánosan megvesszőzzék — a mi ismétlenül előfordult az elnyomatás éveiben — ez több a halálnál. En angol nő vagyok, de ehhez nem lett volna bátorságom.”

A politikában mindenesetre a magyar nőket illeti meg a korona.

Magyar újságíró, mutatott be a jelenlévőknek.

Henltársak ti nek, tettem hozzá némi nyomtatékai.

— Ön téved édesem, — sietett válaszolni — én nem vagyok magyar. Én franczia polgár vagyok. Már rég megszereztem a nagy állampolgári jogot is, ugy-e bár polgármester ur?

Bosszantani kezdett ez a nagy francziakodás, s forszírozni kezdtem a dolgot.

— Hát nem Magyarországon született?

— Dehogynem. Apám és nagyapám is Csabán laktak, de én a 40-es években kivándoroltam ide. Mint szegény fiatal ember jöttem ide, s ma vagyonom van. Mindent itt szereztem nál, társadalmi állást, műveltséget. Engem semmisen költött Magyarországhoz: a nyelvet hamar elfelejtettem, s bizony első gondom volt megszerezni a francia állampolgári jogokat. És tudja-e mire vagyok a legbüszkébb? Hogy a fiam katona. Igen, uram, a mi dicsőséges hadseregünk katonája. Ime itt van a brav soldat.

És ezzel rá mutatott egy nyurga, szeplős legényre, ki a chasseurök egyváltójában lépett a terembe.

Nekem pedig a perczben eszembe jutott, hogyha valamelyik unokám kivétülök újságírónak Orszországra, talán ugyanezt fogja baláni az oroszszá lett Fürst unokától, a mit én hallottam: a francziáit védlett Fürst nagyapától. . . .

II.

A Szajna baloldalán, a csüdes Faubourg St. Germain egyik legszeibb utcája a rue st. Guillaume. Elmúlt századok parfümjét lehelik a vasrások mögött kikandikáló parányi kertecskék, s a jelmondatos ezimerek, mintegy felütött történelmi könyv, beszélnék a jürelkökhöz.

Látogatója voltam ez egyik idom palotának. Ura és lakója n-í K. Miklós, az egykori magyar nábob, most felesége révén a leggazdagabb franczia földbirtokosok egyike. Igazi „grandseigneur”, neje pedig mint azokhoz az őszhaju, gyönyörű és tiszteletré méltó matronákhoz, kiket Ohnet és Fenillet szerepíttetnek regényeikben.

A kandalló mellett kis társaság szokott csüttörtökön összeülni: öreg szenátorok és katonatisztak, legregibb családbeli idős hölgyek, s néha egy-egy úde, fiatal teremtés, serdülő lányok vagy unokák, tavasz a havas környezetben.

Egy este a család valamelyik magyarországi fiatal nőrokona lélt a zongorához és játszani kezdte a Rákóczy indulót. A szilaj, bánatos hangok — Berlioz átíratában — szinte vibráltak idegeinket, s emlékek özönét zúdították lelkünkre.

Merevségemből szomszédom fészkelődése riasztott fel. Öreg, kúszványos tábornok volt, arczán sebhelyek, mellén a becsületrend nagykeresztjének szalagja. Izgett-mozgott; arca kipirult, szemét csillogtak s zavartan törölgette verejtékes homlokát. Mikor az utolsó akkord is elhangzott, féngrott karszékéből.

— Könyörgöm, játsza el még egyszer.

Mindenki figyelni kezdett rá, oly csodálatosan felindultnak látszott. A Rákóczy még egyszer fölverte a palota csüdjét, s az öreg katona a beállott némaságban zavartan mentegőzni kezdett.

— Nem tudom, mi történt velem. E zenét soha nem hallottam, de mégis úgy érzem, mintha emlékek támadnak fel bennem, s vérem, ez a megaludt vér, szilajnak kezd keringeni. Bosszókányság van benne!

A házigazda felkaczagott.

— O öregem, én tudom az ön felhevülése okát. Ez a mi magyar indulónk, méltó párja a Marsailleaisének.

A magyar induló?! Most értem én is. Az én nagyapám gróf Beresényi leány volt, az emigráns Beresényi leánya. Az én véremben is van magyar vér, amire büszke vagyok. Ez pezsdült tel a Rákóczy-induló hallatára.

. . . E perczben eszembe jutott a bellevelei Fürst ur, s a mi liberális hazánkfiak, kik szidják a fürakat, s i d e h a z a nagyra vannak magyar hazafias érzelmeikkel. (b. a.)

Farsang.

Szombaton éjjel szüknek bizonyult a „Magyar király” tánc-terme. A Felmayer-féle táncszalon tánczestélyére annyi szép asszony és leány jelent meg, hogy a tánczosok által athletikai testgyakorlatok közt tudtak uaztörni maguknak. A hangulat azonban kitünő volt, s a fatalság fárdadhatatlannak mutatta magát az ujrázásokban. A négyeseket több mint 60 pár tánczolta. A minden tekintetben sikerült mulatságban résztvettek:

Asszonyok: Braun Mórné, Britich Józsefné, Cseke Jánosné, Deutch Béláné, dr. Eisenbarth Károlyné, Felmayer Károlyné, ifj. Fögl Gyuláné, Flits Miklósné, Friedmann B.-né, Füre z Jozsefné, Grünhut Jakabné, Gündör Sándorné Grünberger Mórné, Havranek Antalné, Havranek Jánosné, Hüber Jenőné (Budapest), öv. Hausner Rezsőné (Arad) Hecke Józsefné, Heyer Arturné, Karl Józsefné, Kiss Ignácáné, ifj. Klein Józsefné, öv. Knausz-viczky Istvánné, Liehtnecker Antalné, dr. Lauschmann Gyuláné, Liszt Ulrichné, Montsko Floriáné, Meister Adolfné, Reé Istvánné, Róth Sándorné, Steuinger Sándorné, Schecht Samáné, Strehly Pálné, Tóth Edéné, Weisz Jánosné, Weisz Lászlóné, Zolnay Viktorné stb.

Leányok: Britich Margit, Bernstein Hermiu (Miskolc), Bihari Erzsébet, Csehi Mariska, Deák Juliska, Flitsch Stefánia, Fürész Nina, Grünberger Irén, Hausner Irén (Budapest), Havranek Józsefné, Hecke Erzsé, Havelka Nina, Heim Erzsébet, Kellmann Mariska, Lóth Mariska, Liehtnecker Lujza, Montsko Irma, Lujza és Vilma, Nagy Erzséke, Nyitrai Etel, Peck Mariska és Réza, Steininger Irén, Schajfer Mari, Szabó Elna, Sipos Lujza, Schubert Janka, Süti Mariska, Vögl Irma, Weisz Mariska, Wickler Juliska.

A január 25-iki hangversenyvel egybekötött tánczestély iránt, melyet a helybeli izr. négyvált rendez, nagy az érdeklődés. A hangversenyen közreműködnek: dr. Neumann Bernátné, dr. Lövy Károlyné, Havas Gyöborné, Klein Ilonka, Rédei Szidonia, Blau Gyula és Werthim Pál. Kezdete s örökör. Belélti-díj személyenkint 1 frt.

Bál Lovasberényben. A lovasberényi katóhikus „Népkör” saját pénzúrtára javára január hó 29-án a „Vörös Szívhez” ezimzeti vendéglőben tánczvizsgálat rendez. A sikerültnék ígérkező bál valószínűleg kellemes estét fog szerezni a kör tagjainak és vendégeinek.

Három zsidó meg egy láda.

— Rituális rémhistoria. —

Blayer Pinkász lagyuban, Kohner Zeiga bórben. Botzkoph Jakab házasságban utaztak keresztül a helybeli vasuti állomáson. Hogy három zsidó különböző faj cik- k- kben keresztül vonjanak a városon, ebben legfeljebb az a feltűné, hogy miért nem szálltak ki.

Mondom, hogy a három „kohinor” minden feltűnés nélkül kaláberzett keresztül egy harmadik osztályú kupóban a városon. Nem hagytak maguk után mást, csak egy borz. lma- s hirt.

Tegedem, hogy egy vasutyi ne lehessen antiszemita, de ha nem is volna az, föltétlenül azzá kellett lenni, mikor ezt a font vazolt három ezíra fotográfiájú alakot, csak egy negyed óráig is végig élvezte.

ur vasuti volt, de ezideig antiszemita tulajdonságok nélkül. Meglátta azonban a három zsidót és antiszemita lett!

Rémült arczal rohant haza mamájához s kékülök ajkakkal mesélté, hogy a fenti három israelit az állomáson elhagyta magától a lábáját, abban egy uhános tiszt jéi dreszírozott angol doggia egy teljesen kifajdított fiatal lányt fedezett fel. A lány csak annyit tudott meg mondani, hogy Bécsből jött, hármán hozták, és a martonvásári zsidó rabbizhoz akarták vinni, azzal meghalt.

„Rituális gyilkosságra szánt áldozat”, vélmezte: S. ur. Derék mamája még az nap délután cigoria sóirt rendezett, s esti órákor már a cigánysoirtól a keskepartig szállt a bir, a vasuti ládában talált keresztény s zsidó, ki a zsidórabbinusnak volt adreszálva.

Esti tíz órákor már minden vendégloben, kávéházban elémült a napi pletyka s csak a boldogtalan leányzóról beszéltek. Gyannu ezílasok tétettek holmi Garam-Kis-Sallóra, Tisza-Eszlára s több nevezetes helyre.

Tíz és fél órákor a helyi israeliták kijáró része részülve bújócskájára alá, a vagyoneosabb osztály pedig két-

ségbezzel szórta pénzét a belügyminiszterhez szöló telegrámmokkra.

Tizenegy óra tájban a helybeli első és utolsó számmal meghillogzott Mihaszna nyugodtan tessigálta magát a „Bárány” felé. Öt perczel később pedig örült gyorsasággal kitért a Bányából egy szárn, egyeneat a vasut felé.

Másnap reggel pedig a vasutól a városházig húzóds hajdu-kordon közt hozták be S. urat, tíz fontos lánczokkal kezén lábán.

S. ur tagadt! Letagadta még a tetőt is a városházról. Egyedül azt nem tagadta, hogy a kátságh-eseén vitte a vasuthoz, különben ügyvédnek készült.

Másfél napi kínos vallatás után, mikor már szembesítették a mamájával, meg egy családállanyal, ki mint monda, tőle hallotta a hirt, — végre megtört, magába szállott mint teleu a légy, és bevallott mindent.

Bevallotta, hogy daczára, hogy vasutinak készült, igen ritkán jár ki a vasutra; bevallotta, hogy látott már ládát az életben eleget, többek közt egy olyat is, melyiket ha kívülről torpattak, hát kikergettek vele az embert a világból: látott már ládát vasból, fából, kassból, de olyan ládát, a melyekben egy haldokló saúz feküdt volna: olyan még nem látott soha. A vallomás után bizalommal felkerte az alkaptányt, hogy tekintettel most fejlődő karrierjére, szíveskedjék diskrezióban tartani az ügyt. Sziveségéről felajánlotta Lueger egy legújabb arcképét.

Az alkaptány ur azonban, ki ugy látszik ismeri az „Aliaace Israélite” bosszu körmeit, s egyuttal ószinte irigye Eötvös Károly karrierjának, bászkán visszautasította a fényes ajánlékot.

A rabbinusnak adreszált titkosatos ládát azonban mégis felbontották. Találtak benne 12½ kilo romadour-sajtot, azt odalókték a fölfedezőnek: az uhánosok kutájának.

S most? A városban helyreállt a nyugalom: Jákobok, M. r- czők, Izidorok nyugodtan tértek vissza a háttérbe szorult politikához, s a leszállított árú portékáikhoz.

A martonvásári rabbi már nyolczadizben reklamálja a sajtját.

S. ur tanulmányos ezíjából megvette Ferencz „Élet-árvák” ezími könyvet.

Policzer alkaptány ur pedig reménykedve várja a martonvásári zsidó hitközség díszokli vétét.

Székra.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónk távirata)

Január 22.

Josipovich Géza jegyző bejelenti gr. Apponyi Albert indítványát a kuriai bíráske- dásról szöló törvényjavaslat kiegyesztése tárgyában. Az elnök indítványozza, hogy az indokolás a szombati ülésre tüzessek ki. A ház az indítványt elfogadja.

Következik a napirend: a belügyi költségvetés.

Gajári Ödön előadó kijelenti, hogy Apponyi amaz állítása, hogy az egyházpolitikai törvények keresztülvitele nagyobb rázkódtatást nem idézett elő, legnagyobb dicséret a belügyminiszterre. Apponyinak a békeajánlatát a szabadelvűek örömmel üdvözlik, de nem igazságos minden kihágásért a szabadelvű pártot felelőssé tenni. Ha választási visszaélésekről beszélnek, nem szabad a vallási fanatizmusról sem megfeledkezni. (Gajári bizonyára az ungvári rabbira célszolt, ki egy ellenzéki választót kiátkozással fenyegetett. Szerk.)

Holló Lajos a beadott határozati javaslatát el fogadásra ajánlja.

Perczel Dező belügyminiszter megczafólni iparkodik a csendőrség és a hivatalos közegek ellen emelt vádakát. Szerinte az ellenzék semmi irányban sem szolgálta bizonyíték- kal. (?) A mai kormányrendszer összeegyez- tethető a megyei autonómiával, mint azt a

szélsőből kívánja. Angolországra szeretnek utalni, de tessék az ott létező előfeltételeket is megteremteni.

A beteg pécsi püspök.

Pécs, jan. 22. (Saját tud. táv.) Dunán székely Nándor püspök állapota a legnagyobb aggodalomra ad okot. Az éjjel szélhűdés érte, minek következtében önkénytelen állapotba esett. A katasztrófa minden órában bekövetkezhet.

Bismark halálhíre.

Budapest, jan. 22. (Saját tud. táv.) Ugy a helybeli, mint a bécsi tőzsdéken ma Bismark halálhíre volt elterjedve. Hivatalos helyről jött távirat szerint Bismark egészséges.

Városi és vidéki hírek.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyés püspökünk pénteken délután Budapestre utazik, hogy részt vegyen a Szent-László-társulatnak a folyó hó 25-én délután 5 órakor tartandó választmányi ülésén.

— **A győri püspök aranymiséje.** Dr. Zalka János vasárnap délelőtt tartotta a győri székesegyházban aranymiséjét fényes ségédlet mellett, nagyszámu hívők jelenlétében. Közel kétszáz üdvözlő távirat és levél érkezett hozzá az országból és külföldről.

Ö tetsége ezt sürgönyözte:

„Örömmel üdvözlöm Önt, midőn a mai napon ötven éves áldozati jubileumát teljes testi és szellemi erőben ünnepli — a mint mindenkor hitemnek szívemből kívánom, hogy az Isten áldása még évek során át kísérje pápi erényekben és jöltevésben gazdag életét a gondozására bízott egyházmegye, valamint a szükségét szenvedő emberiség javára.“ Ferenc József.

A pápa ö Szentségének megbízásából a mpollai labornok államtitkár a követ kezű táviratot küldte:

„Az áldozáságnak szerencsésen betöltött ötvenedik évéhez a szentséges Atya téged szívvel üdvözöl és neked mindennemű jólétet kívánván, szeretetteljesen küldi apostoli áldását neked és egyházmegyédnek.“

— **A kultuszminiszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hornig Károly báró, veszprémi püspöknek, a ki Veszprém megye 16 szegény iskolájának 447 fűt értékű taneszközöket adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **A megyei árvaház** létre fog jönni. A Huszár Ágoston alispán elnöklete alatt egybegyűlt bizottság kimondotta, hogy a millennium emlékére a megye egyik községében árvaház állítandó, hol legalább 40 fiu és leány árva találjon helyet. Cziráky Béla gróf azt indítványozta, hogy a körülbelül 200,000 fűtra elbíránzott tőke szerzettessék be olykép, hogy a megye szavazaton meg tiz esztendőn át fizetendő 2%-os pótdadót; egyuttal javaslatba hozta, hogy az árvaház Moórrott állítsassék fel, hol a gyermekek a szőlőművelést elsajátíthatják. Minután Udvárdy Sándor főszámvévo kijelentette, hogy a pótdadó kivethető, a bizottság elfogadta az indítványt oly módosítással, hogy az első 20,000 fűtos pótdadóból építtessék fel az árvaház, a többi években 6000 fűt fordíttassék az árvagyermekekre. A tervezet előkészítésére nyolcz tagu bizottság alakult, mely a nemes és általános pártolásra méltó indítványt majd a megyegyűlés elé fogja vinni.

— **Közgyűlés és felolvasás** A vizvárosi kath. kör e hó 20-án délután 5 órakor közgyűlést tartott. A mintegy 160 fűnyi gyűléshez Kneziés egyházi elnök lelkes megnyitót tartva, letárgyalattak a folyó ügyek, újabb határozatok hoztattak, végül Dr. Szalay Hubert theol. tanár népies hangon felolvasást tartott a szabadszolgálatról.

— **Új néppárti lapok** alakulnak az ország különböző vidékein. Szegeden nemsokára megjelenik az új lap, melyet Bartha Sándor fog szerkeszteni. Vácson a „Váci Közlöny“ alakul át néppárti politikai lappá. Csongrádon a „Csongrádi Közlöny“, Ungváron a „Kelet“. Pozsonyban német nyelvű néppárti napilapot indítanak meg.

— **A székesfejvári önk. tüzoltó-egylet** működő tagjai mentő-osapata Paulovits Ferenc alcaranescnok elnöklete alatt értekezletet tartottak, melynek tárgya a „bögömetetés“ neven ismeretes tüzoltó-balnikénti rendezése volt. Az értekezlet megújítása után az elnök azon óhájának adott kifejezést, hogy az egylet az addigi szokás ellenére zártkörű táncvigalmat rendezzen, a min. k. szék az addig előterjedni szokott visszaélések megszüntetésére. Az értekezlet hasonló értelemben határozott. Az értekezlet továbbá kimondotta, hogy a „bögömetetés“ alkalmával mondandó gyászbeszédre pályázatot hirdet. A gyászbeszéd lényeges kelléke a humor, a nyertes pályázó jutalma 2 darab es. és kir. arany. A sorsjuttatással egyidejűtött hal folyó évi február hó 18-án fog megtartatni, melyre a meghívókat már a jövő hét folyamán szétküldi a rendezőség.

— **A vándorlegények ellen.** A városi kapitányságból kezd kivésni a romantikus érzés. Örökös szigorral lépnek fel a szegény vándorlegények ellen, kik hajdanta ugy hozzátartoztak az országutak staffásához, mint a szerbtövös. A mi rendőrségünk is kimondotta, hogy minden foglalkozás és igazolvány nélküli vanderhurschot eltolonozoltak szülőföldjére. E napokban össze is fogdosnak egy fél tucsat ilyen szegény legényt, s elexpediálták városunkból. a közbiztonságnak kétségkívül előnyére.

— **Köser bőkezűség.** Az új honfoglalók nagyvélkütségére nézve fölötté jellemző eset történt Dunakeszen. A község képviselőtestülete új katolikus iskolát a tanítólakást áhajtván építeni a millenniumra, e tárgyban minap gyűlést tartott. A tanácskozás folyamán egyszer csak föláll a képviselőtestület egyik tagja, egy gazdag dunakeszi zsidóember s kijelenti, hogy habár a zsidó valláson van is, mégis szívesen ajánl a katolikus iskolának 5000 fűtot. Képzeltető a meglepődés s öröm, melyet ez az ajánlat okozott. Ugy megjelenezték a nagyvélkü adakozót, hogy csak ugy rengett bele az egész községébe. A katolikus plébános külön beszédben is kifejezte elismerését az adakozónak, a kit szinni nem akaró óvációkban részesítették. A nemes ur azonban kezdte magát nem jól érezni s mindenképen igyekezett elhárítani magáról az elismerés jeleit. Végre szóhoz juthatott s így folytatta beszédét: „Főljánlok tehát 5000 fűtot a község pénztárterhére, a melyből... tovább azonban már nem mondhatta, mert a várakozásukban csalódott képviselőtestületi tagok olyan fenyegető abeug kiáltásokba törtek ki, hogy a nagyvélkü adakozó jónak látta hamarosan elkotródni a gyűlésteremből.

— **Esküvő.** Langhammer Mihály törvényeszküi tisztviselő folyó 19-én vezette oltárhoz Richter Ilona kisasszonyt, Richter Rezső polgártársunk leányát.

— **Új katolikus körök.** A dunaföldvári kath. körök tavaly nyár óta huzódó igye — mint levelezünk írja — örvendetes befejezést nyert. E hó 18-én ugyanis végbement a megalakítás. A jobb érzésű poi-

gárság szívósan ragaszkodott a nemes, eszméhez és a sokféle akadály daczára nem csüggedt el. A község szeretett apátja, ifj. Benze István, az előkészítő bizottság megkeresésére szervezködő közgyűlést hívott össze, a melyen szép beszédben esetele a kath. olvasókörök ezéjját és feladatát. Szavai oly hatásuk voltak, hogy több mint kétszázán irták alá a szervezkedési ívet, kik között vannak földművesek, iparosok, ügyvédek, orvosok. A kör szervezése körül elismerés illeti a község derék kántortanárját is. — A csatári kath. népkör alap-szabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A kath. vallás profanizálói.** Braun Miksa és társai ismert bűnügyében a helybeli büntető járásbírósgy folyó évi február hó 6-ára tüzte ki a tárgyalást.

— **Százezer forintos templomát és iskolát** szándékoznak építeni a tolnamegyei Döröközön. A jelenlegi róm. kath. templom oly roskadozó állapotban van, hogy az valóságilag veszedelem a hívőkre, az iskola pedig a herceg Eszterházy tulajdonát képező erdőkerülői házában van elhelyezve. A községnek száz-ezer forint áll már rendelkezésére templomépítés céljaira és azért elhatározták, hogy az új templomépítés céljaira haladéktalanul megteszik a szükséges intézkedéseket.

— **A nyertő kántor.** A mult esztendőben sok rosekarakatu megjegyzést tettek recipiált íróársaink a kath. papok galonajárándóságára. Visszaszál elmondunk mi is egy esetet, mely tavale történt egy kis protestáns faluban, hol a bazartermes igen silányan ütött be. A romes presbiterium egyhangúlag kimondta, hogy ebben az esetben a kántor a kántorok közt jár a kántorok közt lyett zabot adnak. Ezt a körülményt tudtul adandó, egy bizottság vasárnap istentisztelet után be is állított a rektorhoz s illo bevezetés után elkészít neki a doloz mielő állását. Hozzáátették meg, hogy a zabot, ha tetelzik, adja el a legközelebbi piacra, és vásároljon érte buzát, ha kivesebbet is kap a pénzért, mint a menyü neki a községtől járna. Buzájuk nem termet, ergo nem is adhatnak — „Helyes, uraim!“ felicit a kántorista kántor, én akk kántoroknak ezental nem énekelni fogok a templomban, hanem nyerezni.“

— **Járványos betegségek a vidéken.** A vidéken egy idő óta sürűn fordulnak elő járványos betegségek, a melyek könnyen járványá is fejlődhetnek, ha a kellő óvintézkedéseket nem fogantatosítják. Szörványosan a következő községekben fordultak elő sürűbb megbetegedések: Eresiben husilagymáz, kanyaró és oroklob. Bicskén, Mányon kanyaró, Martonvásáron vörheny, Fecsúthon toroklob és Vértesbogláron kanyaró esetek fordultak elő szörványosan.

— **Nyomozás.** Lakatos József székesfejvári illetőségű, 32 éves lakos Győrmege Pár-Mező-Örs és nyalka községekben, továbbá Buda-Örsön és Dósd-Örsön elkövetett lopások miatt vádolva, szökésben van. A győr-szentmártoni kir. járásbírósgy felkéri a hatóságokat, hogy nyomozzák, s feltalálás esetén az ottani járásbírósgyhoz kísérik.

— **Dunántúli hírek. Halálözös.** Moórrott értesít levelezünk, hogy Hruszka Antal nyugalmazott kántortanító, ki veszprémgyében, Ravazdon több mint 30 évig működött, folyó hó 17-én Moórrott elhalt. — **A moóri korcsolya- és lawn-tennis-egylet** folyó hó 25-én. saját pénzátára javára bált rendez a „Barna szarvas“ vendéglőben. — **Zselőra-nyír.** Szent-Gotthárdon 2 millió korona alapötökével ös-gyár részvényársulat alakult. Elnöknek Busbach Péter orsz. képviselőt fogják megválasztani. — **Sopronban** e hó 20-án elhunyt Müller Pál nagykereskedő, a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke. A megboldogult több millióért végrendekezett. — **Marszálban** a Schönfeld és Erdős cég tulajdonát képező gőzmalom a napokban teljesen leégett. Az épületek nem voltak biztosítva.

— **Közvetet.** A „Moórvidéki Takarékpénztár” a „Fejérmegyei Tanító Testület” önértékelő-jelentésére 10 frtot volt kegyes adományozni, melyért az egyesület nevében ezután is hálás köszönetet mond: Szirbeck József, tanítótestületi elnök.

— **A magyar tüdő- és műtrágyaipar részvénytársaság** Budapestről, ajánlatot adott be városunk hatóságához a közegező-üzem berendezésére, valamint kezelésére, hasonlóképpen a háziszemét kifutvarozása és az utcák seprése vonatkozásilag. Az ajánlatot legközelebb tárgyalni fogják.

— **A polgári dalkör** január 12-iki dal-estélye alkalmával a dalkör pénztára javára a következő felülfizetések voltak:

Tóth Aladár 5.—, Endresz Sándor 2.—, Belák Ignác 2 frt, Roza József 1.50; Dr. Szára Gyula, Mányai Mihály, Pépai Nándor, Boross Sándor, Bartos Gyula, Pető János, Holmann József, N. K., Molnár József, Vida Géza, Bankó Lajos és Vég Gyula 1 frt; Szammer Kálmán — 90 kr., Deák Pál — 70 kr.; Kis Mihály, Laki István, Malonyai Sándor és Veisz Géza, 60 kr.; Oswald Imre, Hoffner József, Völcse Lajos, Magyar Kálmán, Percz Imre, Mikulás András, Kálmán Sándor, Szarka János, Gervenc Mihály, Herman János, Tuszkán Mór S. L., Schmobaj Lajos, Kimszombaty J., Zimmermann József, Hekovics Antal, Wild József, özv. Nagy Pálma, Füzsi Nándor, Pozsgai Miklós és Percz József 50 kr.; Boha Alejos, S. P. és Kállai András 40 kr.; Mihályi József, Dietrich Ede, Fesser Alajos és N. N. 30 kr.; Brenner Ferencz, Weisz László, özv. Seifl Pálma és Mlovics József 20 kr.; Embesz Béla 10 kr. Összesen 40 frt 30 kr.

— **A kiállítás** alatt katonai szolgálatban levő kereskedő- és iparos ifjak is megtekintéssel a kiállítást, Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter kezdeményezésére Fejérváry báró honvédelmi miniszter a következő intézkedéseket vette tette: A tényleges szolgálatban tartott 2-ik évfolyambeli legénység közül, az iparos és kereskedő ifjaknak ama része, mely az 1896. évi őszi fegyvergyakorlatok után lesz szabadságoltva, a kiállítást akadálytalanul meglátogathatja. Ez időszakra tül a tényleges szolgálatban visszamaradó első évfolyambeli legénység között levő iparos és kereskedő-ifjakkal a miniszter előljáró parancsnokságaik után közölni fogja mindama előnyöket, melyeket ily tanulmányut előmozdítására a kereskedelmi és iparkamarák nyújtanak. Ebből kifolyólag a csapat parancsnokságokat a honvédelmi miniszter arra fogja utasítani, hogy az említett legénységet közvetlenül az őszi fegyvergyakorlatok befejezése után, október második harmadik, megfelelő csoportok alakítása mellett a szolgálati viszonyoknak megfelelőleg rövid időre szabadságoltják.

* **Eladó ház.** Gáz-utca 13. szám alatti ház szabad kézből eladó. Cím a kiadóhivatalban.

* **Bál és farsang.** Báli farsangi kelmék, a legegységesebb gyönyörű lenge anyagok. **Steininger Sándor** dívat üzletében feltalálhatók. Rósa, kék, crème, sárga stb. *Ajour kelme 38 kr, Rács vászon 30 kr. Gomvre selyem 70 kr. Francia delám 45—55 kr.)*

Irodalom és Művészet.

A Jó Pásztor 1896-ik évfolyamának 3-ik (februári) füzeté a következő változatos tartalommal megjelent. 1. **Keresztmégáldásra.** — 2. **Hatvanad. vas. Kudlik J.-tól.** — 3. **Ötvenad. vas. Kovács Lajostól.** — 4. **Harmvázonszordára.** Ráthner Mihálytól. — 5. **Böjt I. vas.** Angerbauer Józseftől. — 6. **Egyháznapra.** Varga Mihálytól. — 7. **Vasárnapdélutáni tanítások.** Nagy Böjtben III. beszéd. — 8. **Böjt II. sz. beszédek.** Erayei P-tól I—VI. beszéd. — 9. **Missziói sz. beszédek.** P. Ábeltől. S. I. Elso iv. — **Úgy látszik,** a „Jó Pásztor” nem kímél áldo-

zatot, hogy elpártolt híveit visszahódítsa. A jelen füzet 10-öt tartalmaz. A gazdag tartalmú folyóiratot megszerzési hetni egész évre 4 frtért, vagy 16 s. Pózsouy, Ferencziéknél.

A Szalay-Baróti-féle nemzeti történetből most jelent meg a 30. füzet. Ebben is még Mútyás király kora van tárgyalva, a megszokott világos előadásban. A műmelléklet Lotz falfestményét adja: „Hunyadi János halála.” A Szalay Baróti féle történet, mely még ez évben teljesen be lesz fejezve a Wodianer F. és fia cég-nél rendelhető meg. Budapest, Andrássy-ut 21. Ára füzetként 30 kr.

Technológiai Lapok. Szerkeszti Taborszky Ottó, a m. kir. technológiai iparmuzem igazgatója. Ennek a havonként 2-szer megjelenő gépészeti, elektrotechnikai és gyáripari szakfolyóiratnak folyó évi 150 száma a következő tartalommal jelent meg: Az elektrotechnika a hányászatban, vegyes közlemények, találmányok leírásának kivonata. Engedélyezett szabadalmak. — Hirdetések. E kiváló szakfolyóiratot, mely pártolásra csakugyan érdemes, ajánljuk az érdekeltek figyelmébe. Mutatóvanszámokat a kiadóhivatal Budapest, VII., Rottenbiller-utca 12. kívánatra ingyen küld.

S z i n h á z.

Hogy micsoda jögon mondja a szinlap a szombaton bemutatott „Klári”-t „nagy operette”-nek: arról talán csak a szerzője, Roger Viktor ur vagy Dobódirektor tudna felvilágosítással szolgálni. Mi és a közönség úgy találtuk, hogy „Klári” zenéjéhez egészen felesleges egy rendező orkesztrum: jóraváló Bösendorfer zongora mellett talán jobban is érvényesülne a kis lélegzetű és inkább diszkrét, mint énekesek számára irt apróságok. Ezt a darabot nem a zenéje, hanem az elég ügyes szöveg tette ismertté, a mely nem nélkülözi a pikantiert. Hogy ne csinálna európai körutat egy olyan operette, melyben egy pár hetes asszonyka a férjével együtt szolgálja le (és természetesen katoná ruhában) a fegyvergyakorlatot! A sikerhez azonban feltétlenül szükséges egy olyan elegáns és chikkes Klári, mint Csongory Mariska, a kit grაციózus mozdulatai, francziásan pikáns arczvonásai és finom könnyedsége szinte predestinálnak az ily szerepre. Kár ezért a tehetséges művésznőért, hogy nincs nekünk a fővárosban egy Vaudeville színházunk vagy egy oly előkelő mulatóhelyünk, mint a párisi Casino de Paris, hol Judie asszony és Yvette Guilbert aratták a babérokat. Az ő elme nem a hangos beszédű népszimű. hanem a distingvált és diszkrét pikantéria, melyhez egyéb is kell a szép külsővel és a jó hangnallal. — Mint „Klári” mellett kiérdemelte a zajos tapsokat. Petrik Agnes ellenben kissé színtelen volt s úgy tűnik fel nekünk, mintha minden szerepet egy kaptafára volna. Több eleveniséget és kedélyt szeretnénk látni egy fiatal színésznőtől. A férjünk közül Dobó, Lomniczy, Hegyessy és Nagy jól megállták helyüket.

Vasárnap két népszimű ment; az egyiket Bokor József, a másikat Lukácsy Sándor követte el, annak a behozonyítására, hogy a magyar nép lelke és nyelve idegen előttük. A társulat azonban a jó rendezés mellett tisztességesen adja elő ezeket a gyengécskéket is. Dayka Balázs ugy a „Télen”-ben, mint az „Asszony verve jó” című darabban igazi magyaros alakokat mutatott be és nótáit érzéssel énekelte. A többi szereplő is buzgalommal igyekezett az előadás színvonalának emelésén. A darabban előforduló csárdajelenetben Sárközy Károly cimbalma verte ki a szebbnél szebb magyar nótákat.

A keddi előadás épen séggel nem dicseri az igazgató irodalmi ízlését. Olyan melodramatikus törtétiákat, minő „A Gyermekek ablón”-on, csak a bpesti városligeti szinkör vasárnap délutáni szakácsné publikumának szokás feltálatni avagy Alsó-Kisgörmöböllyön, hol a hangzatos cím a mértékadó. E helyett elővehettek volna egy Szigligeti, Vachott vagy Szigeti-féle vigjátékot, a melyek betanulása nem okoz több gondot. A szereplők közül Dobó, Hegyessy és Lomniczy, valamint Holécsy Ilona és Tárnoki Gizella tűntek ki.

Holnapra Ohnet általánosán ismert darabja: A vassgyáros van kifutva. A kis ala-

muszi előadása Réthy Lina családi gyamiatt marad el má estéről. A kisasszony ugyanis hétfő óta édesatyját gyászolja nővérel, R-né Réthi Luura énekesével együtt. Pénteken zonaelőadásban megy a Királyné Dragoynosa, szombaton a Gierolsteini nagyhercegnő.

Közgazdaság.

* **Állatbeviteli tilalom.** A szarvasmarhának, juhoknak és kecskéknak Horváth-Szilvánországra való bevitelle ragadós száj- és körömfájás esetleges behurcolása elleni védekezés céljából jelenleg Magyarország következő törvényhatóságaiól van megtiltva: Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Bereg, Bihar, Borsod-Gömör-Kishont, Heves, Hont, Hunyad, Komárom, Krassó-Szörény, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Somogy, Temes, Tolna, Torontál, Vas és Zala vármegyék területéről.

* **A nemzetközi ebkiállítás.** A földművelésügyi kormány legnagyobb intézkedése szerinti ebkiállításunk nemzetközi lesz, mert a kutya-nevelés iránt a külföldön oly élénken érdekődnek, hogy a külföldi kutya-nevelő egyesületek ez alkalommal nemzetközi kongresszust is foglalkoztatni.

* **Járványok.** Szolgalegységén a szarvasmarhák között — mint lapunkat értesítik — kiütött a száj- és körömfájás. — Beérkezett hivatalos jelentés szerint, Czerezen kőszarvasmarha vesztettségben elhalt.

* **Sertésvész Baranya megyében.** Több lapunk ama hírelé szemből, hogy Baranyamegyében megszűnt a sertésvész. arról értesít a darai tudósítók, hogy ott csak most kezdődik igazán a nagy baj. A legutolsó három nap alatt 18—20 sertés hullott el. A szegény emberek egészen kétségbe vannak esve.

* **Piaczi árak Moórótt.** Buza 6.10, rozs 5.50, árpa 4.80, zab 7 frt. bal 8 frt kukorica 3.80. Moóri uborok 19—22 kr. Oborok 27—35 kr. Öndödi uborok 16—18 kr. Oborok 20—23 kr. Velegen is még meglehetősen van ubor 16—17 kr.

* **Előszállás a kiállításon.** A zirci apátság hírneves előszállási uradalma nemcsak lovakkal, de szarvasmarha-állományával is kifogástalanul az ezredéves állatkiállításokon. Vajda Odón zirczi apát 12 darab pompás tenyésztett állatot jelentett be a kiállításra az előszállási magyar gulyából.

* **Mennyi bor van a pécsi pincékben?** Pécs városnak a regalékat kezelő hivatala összeíratta a jelenleg a pécsi borpincékben feltalálható borkészleteket és ezan alkalommal azaz tapasztalatra jutott, hogy Pécselt a bornyagkereskedők és magánosok pinczéiben nem kevesebb, mint 140.000 hektoliter borkészlet van fölhalmozva. A bor átlagos értékét 20 krajczárba számítva hektoliterenkint, a város alatt elterülő pincékben nem kevesebb, mint 2.800.000 forint értékű fekszik.

* **Vetőmagok.** Mig a mult év ezen időszakában a forgalom már minden magfélére kiterjedt, az idén a nyomott hangulat ugyszólván állandó jellegűt ölt.

Vöröshereből folyton sokat ajánlanak, de az olcsó árak sem bírnak vételkedvet kelteit és alig törtétek vásárlások.

Luczernából bő kínálat mellett, néhány nagyobb tétel, minőség szerint 35—40, egy tétel nagyszemű, különösen szép, arankamnetes árú 44 frtjával lön el helyezésre.

Répa mag iránt már némi érdek mutatkozik.

Jegyzékek nyersáruért 100 kilóinkint Budapestben:

Vörös here	30	— 40	frt.
Luczerna	34	— 40	frt.
Baltacim	10	— 10 1/2	frt.
Tavaszi búkköny	5 1/2	— 6	frt.

Szerkesztői üzenet.

— **Esztérgomi Lapok.** Tudassák azzal a honfoglalással, a ki a mi lapunkból kiollotta „A vérző kebel” című karcolatot és önképek eredeti gyanánt beklólte, hogy jól nevelt tolvaj idegen portékákn nem bigyzezi a saját monogramját.

— **Dunaújlak.** A jókívánságot, valamint a tudósítást köszönettel fogadjuk. Örömnök azonban zavartalanabb lett volna, ha becses kézirataiban bújósít nem játékszának a magán levél, a beszély, a vera és a tudósítás. Igaz, hogy manapság papírral is tanácsos spórolni, de nyomdába szant körleveleket nem lehet úgy összevegyíteni, mint festő-palétán a színeket. Ont meg többi levelezőinket is arra kérjük, hogy a papiroknak mindig csak az egyik oldalára írják közlendőiket.

— **Dr. H. urak.** Hogy a jeruzsálemi uti-távozásokat mi sors érte, arról talán előlünk tudna felvilágosítást adni. Mi az inventarban nem találjuk.

— **Nagy Parkáta.** A kérdéses ügyben intézkedünk, s mielőtt kézhöz vesszük az eredeti iratot, el fogjuk küldeni.

— **Mária Kéménd. K. Ö. urnak.** Öszinte köszönet az eddigi közreműködésért. A kiadó-bizottsággal törzénendő megállapodás után magánlevél fog a tett kérdésre megfelelni.

Köszeg, K. I. Ny természetű anyaggal el vagyunk ugyan látva, de azért olykor-olykor sorát kerítjük. Csak a lap szemlémet ne tessék egyelmen kívül hagyni, a mielő számunkra ír. A novelláimra vonatkozó igényeit szíveskedjék tudatni.

Herbábny phosphorsavas

Mész-Vas-Szirupja.

Ezen 26 év óta jó eredményvel alkalmazott **mész-szörp** nyáloldólag, köhögést-csillapítólag és **iszádság-csökkentő**leg hat, valamint az **étvágyat, emésztést és táplálkozást elősegítve, a testet erősíti.** A szirupban lévő vas könnyen asszimilálható természeténél fogva a **vércépződésre, oldékony phosphormész-só tartalma által pedig különösen a esztképződésre** fontos.

1 üveg ára 1 fcs 25 kr, postája csomagolással 20 Urvai drágább.

Figyelmeztetés! Intünk mindenkit az ugyanily vagy hasonló név alatt előmerült, de a mi eredeti készítményünk-től úgy összetételre, mint hatásra **különböző** utánzatoktól.

ezért mindig kizárólag a Herbábny-féle **Mész-Vas-Szörp** kérendő. Ügvelni kell továbbá, hogy a mellékelt és bejegyzett **védjegy minden üvegen rajta** legyen, és senki olcsóbb árúkért, vagy más ürgy alatt **ne engedje rávétetel magát** utánzatok vásárlására!

BÉCS,
gyógyszertár „zur Barmherzigkeit“
VILLA, Kaleserstrasse 75. u. 75.
Azonkívül kapható a legtöbb gyógytárban.

Dr. Huszár Adolf

FOGORVOS.

Székesfehérvárott, iskola-utca saját ház.

Foghuzás, plombálás és műfogak a legnagyobb vívmányok alapján.

RENDEL 8-6

Állandóan Székesfehérvárott.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntette 1871. * Kitüntette 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítenek minden templomi ruhát, ugymin: **casulát, vecsernye-köpenyt, dalmatikát, velumokat, stólákat, menyezeteket, zászlókat stb.** valamint **egész ornatust** a legkorrektebb kivitelben.

Templomi szükségletek.

A legjobb
Szin-Szappan

Schicht-féle
szappan,

a kulcs bélyeggel.

Uj
tulajdonj
szabvány szerinti

Tulajdonságai:
Igen jól kiszáritott,
kitűnően tisztít,
használatban a legtakarókosabb.

Jótáll a fehérnemű és kéz tisztaságáért és ártalmatlanságáért.

Kapható a legtöbb szakbavagó detail-üzletben.

ZBITEK E. Neustiftban

(Olmütz mellett).

Készít:

Üvegmozaikot szent sirokhoz, Lourdesi szobormű és urnapi oltárokat.

Ö szentsége XIII. Leo pápa által kitüntette.

A szeptérvári katolikus akadémia, a konstantinápolyi német misszió és számos elismerő okiratok.

Képes árjegyzék ingyen. * Szállítás biztosítás mellett.

P S E R H O F E R R. - f é l e

GYÓGYSZERTÁR

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsoK. azelőtt általános labdacsoK név alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsoK csodás hatásukat ezerszeresen be ne bizonyítottak volna. Évtizedek óta ezen labdacsoK általános elterjedésnek örvendenek s alig van család, melyben ezen kitűnő háziszereből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsoK háziszereül ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztéstől és székrekedéstől erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelenségek, aranyér, béltelenség, s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórúal, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsoK olyan könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetik.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsoK fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszerésére folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsoKot egyszer használta, meg vagyok győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbach, 1888. október 22-én.

Tekintetes Ur!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoKból ismét 4 csomagot küldeni szíveskedjék.

Neureuter Ignác, orvos.

Hrssehe, Flódnik mellett, 1867. szept. hó 12-én.

Tekintetes Ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoK kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni, és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsoK engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsoK engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak. Kínfő Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoKból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzelet Josefá.

Eichengraberamt, Gföhd mellett, 1889. március 27-én.

Tekintetes Ur!

Alulírott ismételtelen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos labdacsoKból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsoK értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használá ára Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Götschdorf, Kchlbach mellett, Szilözia 1866. okt. 8-án.

T. Ur!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoKból egy csomagot 9 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoKainak köszönöm, hogy egy gyomorbajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoK nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwiekl Anna.

Ezen vértisztító labdacsoK csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a., készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoKot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 dohoz tartalmaztatik, 1 fnt 05 krba kerül: bérmentetlen utányvételi küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg elöbbsi beküldésénél mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik: bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 fnt 15 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 40 kr., 4 csomag 3 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 krba kerül.

NE. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsoK a legkülönfélébb nevek és alakok alati utnoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsoKot követelni és csakis azok tekintetűk valódiának, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásal felőti szímben és minden egyes dohoz ugyanazon aláírásal vörös szímben van elátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerince-agy-bántalom, taggszagatás, ischias, migraine, ideges fejfájás, fülszagatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencéjével 2 forint.

Általános tapasz STEUDEL tanártól. Útés és szurás által ujjkucak, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden sebre, mint leghíztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség göresös köhögés stb. ellen. 1 üvege ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 fnt 50 kr.

Elet-esszencia prágai csöppek, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegejével 22 kr., 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító-só BULLRICH A. W.-től. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményei u. m.: fűfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam 1 üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken az osztrák lapokban hirdetett összeg bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.